

de Rechtspraak

Mr. G.A. van der Steur
Lid van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal voor de VVD
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 0000
f (088) 361 0022
www.rechtspraak.nl

datum 2 juli 2014
contactpersoon Voorlichting
doorkiesnummer 06-46116548
e-mail voorlichting@rechtspraak.nl
uw kenmerk -
cc De Minister van Veiligheid en Justitie
onderwerp Wetsadvisering initiatiefwetsvoorstellen Mediation

Geachte heer Van der Steur,

Bij mail van 4 juni 2014 stelde u de Raad voor de rechtspraak (de “**Raad**”) in de gelegenheid opmerkingen te maken over de initiatiefwetsvoorstellen Wet registermediator, Wet bevordering van mediation in het burgerlijk recht en Wet bevordering van mediation in het bestuursrecht (de “**Wetsvoorstellen**”) zoals die zijn aangepast na advisering door de Raad van State. De wetsvoorstellen hebben in het algemeen tot doel ordening van mediation in wet- en regelgeving aan te brengen. Met de wetsvoorstellen wordt beoogd de kwaliteit van registermediators te borgen, en wordt de mediationovereenkomst gedefinieerd en in het civiele- en bestuursrecht mediation als alternatief voor de traditionele rechtsbescherming verankerd.

Het algemene standpunt van de Rechtspraak ten aanzien van mediation is verwoord in het advies van de Raad over de initiatiefnota wettelijke verankering mediation. Dit advies is u op 25 januari 2012¹ toegezonden. In aanvulling daarop heeft de Raad op 26 juni 2013² een advies uitgebracht over de concept Wetsvoorstellen.

Na overleg met de gerechten, wil de Raad de volgende aanvullingen op de hiervoor genoemde adviezen maken.³

---

¹ kenmerk UIT 4689 S&O / RMD, rechtspraak.nl, onder wetgevingsadvisering nr. 2012/02

² kenmerk UIT 6905 S&O / RMD, rechtspraak.nl, onder wetgevingsadvisering nr. 2013/22

³ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

datum 2 juli 2014
pagina 2 van 4

Algemeen

De Raad is verheugd dat een aantal van zijn opmerkingen in de wetsvoorstellen is opgenomen. Zo is bijvoorbeeld meer rekening gehouden met het feit dat mediation in het bestuursrecht van een andere orde is dan mediation in het civiele recht en is het voorgesteld artikel 7:12 Awb geschrapt. Ook is conform de wens van de Raad een definitie van mediation in de wet opgenomen, echter de wijze waarop deze is vormgegeven roept vragen op. Zie hierover onderstaand, bij het onderdeel Wet Registermediator meer.

In zijn algemeenheid wil ik er nogmaals op wijzen dat de door de Raad in zijn adviezen van december 2012 en juni 2013 gemaakte bezwaren, ten aanzien van de onbelemmerde toegang tot de rechter en de nadelen van juridisering van mediation in de gewijzigde wetsvoorstellen helaas niet zijn weggenomen. Bij de keuze tussen mediation en rechtspraak dient het belang van de rechtzoekende voorop te staan en de toegang tot de rechter te allen tijde gewaarborgd te zijn. Mediation is een goed middel om in conflicten die zich daarvoor lenen te komen tot een oplossing van die conflicten door partijen zelf en de Rechtspraak onderschrijft het belang ervan. Erkend moet echter worden – en dat wijst de praktijk ook uit – dat mediation niet voor alle conflicten geschikt is en ook niet in alle gevallen succesvol is. Een en ander kan leiden tot een extra kostenpost voor partijen en een langer tijdsverloop voor het geschil is opgelost. In familiezaken kan, als gevolg van te veel en te langdurige pogingen om partijen aan het praten te krijgen, ook extra schade aan de belangen van kinderen worden toegebracht. Maatwerk is dus van het grootste belang.

Wet Registermediator

Artikel 1

De definitie van mediation in dit artikel is een nieuwe definitie ten opzichte van andere, meer gangbare definities van mediation en naar het oordeel van de Raad onvoldoende concreet: de deelnemers aan mediation zoeken in veel gevallen niet zozeer naar een norm, dan wel naar een invulling van de toepasselijke normen die voor beiden/allen aanvaardbaar is. Zij willen in het algemeen vooral graag een oplossing voor hun geschil. Geadviseerd wordt om aan te sluiten bij reeds langer gehanteerde definities van mediation waarin naar voren komt dat sprake is van een belangengeoriënteerd proces, gericht op het vinden van een concrete uitweg uit het conflict. De Raad leidt uit de omschrijving af dat gezocht is naar een definitie die ruimte geeft voor verschillende stijlen van mediation. Een meer oplossingsgerichte benadering doet naar het oordeel van de Raad echter meer recht aan de doelstelling van het wetsontwerp om mensen tot mediation te stimuleren.

Artikelen 11 en 12

In deze artikelen wordt aan de civiele en strafgriffie van de gerechten een nieuwe taak toebedeeld die in de consultatieversie van het wetsvoorstel niet was opgenomen.

De Raad vraagt zich af hoe deze voorstellen zich verhouden tot de regelgeving op het gebied van de persoonlijke levenssfeer en de binnen de Rechtspraak algemeen geldende verplichting tot geheimhouding van ter kennis van de rechter en de gerechtsambtenaren gekomen informatie. Zo is het de rechter bijvoorbeeld niet toegestaan aangifte te doen van ambtshalve te zijner kennis gekomen informatie omtrent belastingfraude van een van de partijen.

de Rechtspraak

datum 2 juli 2014
pagina 3 van 4

De Raad is van oordeel dat het niet een taak van de Rechtspraak is om – hier evenmin als op andere terreinen - als actieve informatieleverancier op te treden. Daarnaast hoeft, bijvoorbeeld bij een strafrechtelijke veroordeling, niet bekend te zijn dat iemand is geregistreerd als mediator. Deze voorgestelde nieuwe taak van de griffies leidt ertoe dat in alle gecategoriseerde zaken zal moeten worden vastgesteld of iemand een geregistreerd mediator is. De voorgestelde informatieplicht levert een taakverzwaring op voor de gerechten, terwijl het u – naar de Raad begrijpt – juist mede te doen is om ontlasting van het gerechtelijke systeem.

Het ligt volgens de Raad bij strafrechtelijke veroordelingen meer op de weg van het OM om ambtshalve strafvorderlijke en justitiële informatie aan de Minister / het Register te verschaffen. Ook de beheerder van het Register zou in deze een actieve rol toebedeeld kunnen krijgen. Zo zou hij zelf uit de diverse civiele registers informatie over de ingeschreven mediators kunnen halen. Eventueel valt te denken aan een actieve (wettelijke) meldingsplicht in de omschreven gevallen van de register mediator zelf. De Raad adviseert u het wetsvoorstel te wijzigen en de in artikel 11 en 12 voorgestelde taken van de griffies te schrappen.

Indien u niet voornemens bent dit advies over te nemen wil ik u erop wijzen dat de voorstelde geheel nieuwe taak van de civiele en strafgriffie, logistieke aanpassingen, mogelijke aanpassingen in de automatiseringssystemen en een uitbreiding van de personele capaciteit met zich zal brengen. Dit brengt extra kosten met zich. Deze zullen dan nog in kaart worden gebracht.

Wet bevordering van mediation in het Bestuursrecht

Artikel I onderdeel F (artikel 8:41a Awb)

In de Memorie van Toelichting, bij de toelichting op art. 8:41a Awb, wordt de suggestie gewekt dat de nieuwe zaakbehandeling in het bestuursrecht (NZB) het bereiken van een schikking (al dan niet door middel van mediation) inhoudt. Dit is een misverstand dat in de praktijk regelmatig tot discussie leidt. De NZB houdt in essentie in dat de rechter onderzoekt wat voor partijen belangrijk is en hij vervolgens samen met partijen onderzoekt op welke manier die belangen het beste kunnen worden gediend. Het doel is dat partijen een weldoordachte keuze kunnen maken voor één van de opties: een uitspraak van de rechter, onderhandeling bij de rechter of een mediator, voortzetting van onderling overleg, het beproeven van een tussenstap zoals het leveren van bewijs. Het is van belang te onderkennen dat mediation of (ander) overleg tussen partijen niet altijd meer mogelijk is en dat een uitspraak van een rechter dan een nuttige en belangrijke functie vervult.

Ik adviseer u dit aan te passen dan wel bij de verdere behandeling van het wetsvoorstel hiermee rekening mee te houden.

de Rechtspraak

datum 2 juli 2014
pagina 4 van 4

Wet bevordering van mediation in het burgerlijke recht

Het verheugt de Raad dat u de bepalingen omtrent de verjaring hebt aangepast en vereenvoudigd.

De Raad moet verder helaas constateren dat - afgezien van de wens van een langere uitspraaktermijn - zijn opmerkingen met betrekking tot de benodigde waarborgen voor de deelgeschilprocedure bij mediation niet zijn overgenomen. De Raad acht het ongewenst dat de rechter – die niet mag weigeren een beslissing te nemen – in feite gedwongen kan worden een beslissing te nemen zonder dat hij van alle relevante informatie op de hoogte is en maar zeer beperkt de mogelijkheid heeft deze in te winnen (het uitgangspunt is blijkens de Memorie van Toelichting dat in beginsel geen zittingen worden gehouden en dat de rechter een beslissing neemt op grond van de door de registermediator aan hem voorgelegde stukken, tenzij partijen uitdrukkelijk anders verzoeken). Het in de Memorie van Toelichting weergegeven uitgangspunt strookt bovendien niet met het wetsvoorstel vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht in eerste aanleg, waarin de mondelinge behandeling juist een centrale plaats heeft gekregen. Overigens constateert de Raad dat ook de Raad van State zich kritisch heeft uitgelaten over de voorgestelde inrichting van de deelgeschilprocedure bij mediation. Gelet op het voorgaande adviseert de Raad u zich nogmaals te beraden op de inrichting van deze procedure. De Raad is graag bereid om in samenspraak met de gerechten mee te denken over een snelle deelgeschilprocedure in het kader van mediation die met voldoende rechtswaarborgen wordt omkleed.

Hoogachtend,

mr. F.C. Bakker
Voorzitter Raad voor de rechtspraak